

FØROYA ARTS BÓKLAGAR
TÓRSHAVN

FØROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BROÐURSKAPUR

Nr. 13

Lýsingarprísur fyri mm: 12 oyru á
1. síðu, 10 oyru á 3. og 4. síðu

Mánadagin 12. apríl 1948

Blaðið verður bilagt á posthúsinum, og
kostar kr. 2,00 + porto um fjórðingsárið

22 árg.

Spádómar og hóttanir.

Thorstein Petersen spáar, at henda nýggja stýrisskipanin fyri Føroyar, sum nú er sett í gildi, fer ikki at halda meira enn kanska nakrar mánaðir.

I hesum spádómi liggur ein hóttan, tí vit vita, at um hon ikki heldur, og um hon ikki verður til gagns, so er skuldin flokks Thorstein Petersens, Fólkasflokksins. So verður tað tí, at hesin flokkur, sum er størsti flokkur á Løgtingi, fer at berjast av øllum alvi móti skipanini. Hann verður at sabotera, sum teir siga, tá ið hon skal verða flutt út í livið.

Álvarsamir og hugsandi Føroyingar (eisini Fólkasflokksmenn og Loysingarmenn) duga væl á at skyna og mugu innantanna ásanna, at henda lógin, eisini sæð frá einum sjálvstýrissjónarmiði, er eingin ring lóg fyri Føroyar, og var vilji til, kundi landið fingið nógv gott burtur úr henni.

Hvat ið so sagt verður, so er hon meint av fullum álvara, og aftan fyri hana liggur ivaleyst ein ærligur hugur at fáa stríðið millum hesi bæði nærskyldu lond, Danmark og Føroyar, lagt niður uttan at taka fullan og heilan skilnað.

Hon gevur okkum fullan rætt at taka á okkum øll innanlendis mál, so har er sjálvstýri framt. Vit hava uttanríkismál í felag við Danir, men vit sleppa at hava menn á sendimannastovnum, og vit sleppa sjálvir at samráðast við lond stuðlaðir av donskum sendimonnum.

Kjarnin í henni er tað, at tað stendur á Løgtinginum sjálvum, um nakað fæst burtur úr henni, ella hon verður eitt tómt eiti. Og nú ið Tingið kemur saman, fer hetta at royna seg. Og hvørjar vónir eru fyri, at vit verunliga fáa undir hond nökur mál? Sambandsflokkurin fór treyður við til nýskipanina, og ivingasamt verður, hvussu langt, ið hann fæst at ganga, og hvat vald hann hevur hug at geva Tinginum.

Javnaðarmenn og Gl. Sjálvstýrismenn eru í minniluta, og teir fáa einki framt, uttan teir fáa stuðul frá øðrum flokkum.

Hvør ið nýtir ilt av stýrisins illsemu er fólk og land. Tað er tí eingin tjóðskaparlig gagnsgerð av Thorsteini Petersen at hótta við, at nýggja stýrisskipanin skal enda í einari flókju. Politiskar flókjur byggja ikki landið upp. Tá ið ikki nakar flokkur hevur meiriluta á Tingum, er samarbeiði neyðugt. Og Fólkasflokkin hevur altíð borið seg undan samarbeiði. Hann kann ikki vænta, at aðrir minnilutasflokkar fara áfram at taka ábyrgdina.

Men hann skuldi duga at sæð, at hann spælir høgt spæl. Hann er ikki loysingarflokkur, men hann ræðist so loysingarpartin í flokkinum, at hann torir ikki at taka stýrisskipan, sum hann veit kundi verið okkum til frama og gagns, tí hesin litli loysingarpartin er móti allari semju.

Væl kann vera, at hóttanir og andstrið koma einum sjálvum aftur um brekkur. Onkur biður ivaleyst eftir flókjum og ómegd hjá teimum stýrandi. Men ringast fer at sviða hjá hinum minni menta, og eins og manga aðrastaðni, duga hesir her í Føroyum heldur ikki at siggja sitt gagn og besta.

Álop á V. Buhl, ministara.

»Dagblaðið« helt tað vera vánalig blaðskrivning. »Føroya Sosial Demokratur« hevði í grein um álop »Dimmalættingar« á N. Arup.

Men nú henda dagin hevði »Dagbl.« grein til V. Buhl ministara sum ein ikki skuldi trúð, sett varð í blað.

Føroysk blöð eru vanlig við persónligum álopum, men her er útlendskur maður, virdur av landsmonnum sínum og ministari í landsins stjórn, ið fær slik orð og slíka brigdan.

Munnu menn halda, at slíkt er landi okkara til heiðurs og gagns?

Annars er at siga, at »Dagblaðið« og »Dimmalætting« nú tykjast at vera samd í at loypa á vissar danskir menn. So í onkum er semja millum hesar báðar »striðsmenn«.

30 kr.

í bót fyri at vanvirða føroyska flaggið

og gera seg inn á Løgtingsins ognir!

Ikki kann sigast at vera stór revsing, ein fær fyri at gera seg inná og vanvirða almennar ognir (landsins).

1. apríl, tá ið Løgtingið flaggaði, fór ungur Havnardrongur og koyrði flaggið niður á hálva stong. Fútaskrivstovan hevði fatur á honum, og hann fekk heilar 30 kr. í bót!

Eitt blað hevði uppaftur eina forhánisliga og byttisliga frásögn av samrøðuni á fútaskrivstovuni. Slíkur óflýggjaligur atburður

er nú vordin so vanligur, at fólk kanska geva honum ikki gætur, og summi tykjast at hava eina fjákuta fragd av tí. Tey halda ivaleyst, at tað er eitt stórbragð, at gera slíkt. Og hann ið ger tað ikki minni. Sjálvandi er hann ein friheitskempari av tí rætta slagnum!

Men tann spilla og tann »upp-reistrar-mentalitet«, ið soleiðis rennur upp, man einaferð fara og sýna seg, og tað ikki til gagns fyri tær »friú Føroyar«.

Rusland tryggjar staðu sína.

Tað hevur verið greitt at siggja, at Rusland hevur roynt at tryggja øll síni mark móti álopum. Vestanfyrri hava teir fingið sær ein rygg av vinarligum londum líka úr Miðalhøvum, og nú teir finga Finland við, upp í Íshavið. Í eysturendanum av Miðalhavinum, í tronganum har, er tað bert Grikkaland, ið eftir er, og sum Amerikumen royna at stuðla, so teir ikki skulu eisini koma uppi hitt »russiska ökið«.

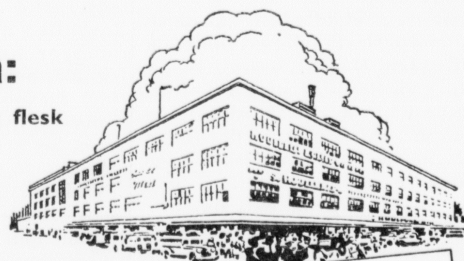
Spennigurin tekur seg so saman um Italiu, har valg verður um 18. í h., og verður tað at sýna, um Kommunistar koma til ræðið ella ikki. Koma teir, verða Russar at hava valdi í hesum týðningarmikla havi, og tað fer at ávirka í stórum alla

hina uttanríkispolitisku stöðuna. — Her norðuri á okkara leiðum, eru tað tingingarnar millum Rusland og Finland, ið hava havt mestan áhugan. Sjálvandi var altíð væntað, at Finnar máttu lúta, og ongum mundi koma dátt við, at millum Ruslands og Finlands var gjørdur »tryggingar-sáttmáli« nú í hesi vikuni.

Finnar láta kanska ikki so illa at honum, teir finga nógv so friar hendur. Men verunleikin er so tann, at teir eru komnir uppi eysturbólkin, og ein veit hvar teir standa, um áleikar. Í Norðurlondum eru fólk uppskakað. Enn eru tey ópartna og hava ikki kastað seg aftur at nökrum bólki. Men tey royna at halda seg saman og vera bøgvin at taka móti øllum hendingum.

Vit lata:

Fesk't kjøt og flesk
pysur
feitivörur
livurpostei
salatir
konserves

S. HOULBERG A/S
Kødbyen, København.

UMBØD:
B. MORTENSEN
TØRSHAVN
Telefon 326